

Mestna občina Ljubljana (MOL)

Ambrožev trg 7
1000 Ljubljana

KUD Sestava

Cesta na Rožnik 4
1000 Ljubljani

V Ljubljani, 3. 10. 2016

ZADEVA: Hostel Celica in dolgoročna ureditev razmer

Spoštovani,

Hostel Celica, je s svojim enkratnim konceptom umetniške preobrazbe nekdanjega vojaškega zapora, po katerem deluje kot sodoben hostel, umetniška galerija in zaporniški muzej - mali kulturno -turistični center, postal tudi v svetovnem merilu ena od najbolj prepoznavnih stavb v Ljubljani. Glede na mednarodna priznanja in nagrade lahko rečemo, da je Celica postavila Ljubljano na svetovni zemljevid kulturnega in mladiskega turizma, zato je za njen nadaljni obstoj in razvoj potrebna posebna skrb in odgovornost.

Ustvarjalci KUD Sestava, avtorji umetniško arhitekturnega koncepta in preobrazbe starega zapora v Hostel Celico, ki skrbimo za arhitekturno prenovu stavbe in kulturni program, smo z dopisom že 1.2. 2011 opozorili oba lastnika, da bi najemnina, ki presega vsoto povprečnega letnega presežka lahko »resno ogrozila normalno poslovanje, vsebinske in kulturne programe, torej bistveno spremenila prav tisti način delovanja Celice, ki je integralni del ali kar temelj njenega svetovnega uspeha.« Po petih letih, ko se je ustavila ne sama prenova dela v razvoju (work in progress), temveč je otežkočeno tudi redno vzdrževanje objekta, letos pa bistveno zmanjšana tudi sredstva za kulturni program, je skrajni čas, da se ta poseben in odmeven projekt začne odgovorno reševati.

Mestni Svet MOL je že leta 1996 prepoznal, da nekdanji avstroogrski zapor nosi v sebi pomembno zgodovinsko pričevanje o vojaški represiji tujih oblasti na ozemlju Ljubljane in Slovenije, zato jo moramo ohraniti tudi kot pomnik in spomenik vojaškim zapornikom in internirancem. V ta namen smo v kletnih prostorih skupaj strokovnjaki Mestnega muzeja, bivšim zapornikom g. Romavhom ob podpori mesta oblikovali muzej zapornišтва.

Ker stavba ni v dobrem stanju, predlagamo, da se čimprej, še pred naslednjo sezono opravijo najnujnejša dela (prenova glavnih vrat, menjava vrat v celice, prenova kopalnic, za katere so projekti že pripravljene... dogoročno bo kmalu treba prebarvati tudi fasado...).

Celica je delo v razvoju (work in progress), ki še ni dokončano, po trinajstih letih je precej elementov, ki zahtevajo prenovu in osvežitev. Pripravili smo program celovite revitalizacije, ki ga imenujemo »brušenje diamanta«.

Pripravljen je tudi idejni projekt za manjšo širitev in dopolnitev objekta na obstoječi lokaciji.

V Evropi se objekti kulturne dediščine prenovijo z javnimi sredstvi, še pet let se običajno financira dejavnost, ki potem lahko omogoča, da se objekt vzdržuje sam. Celica nikoli ni potrebovala tega dodatnega financiranja, od začetka je poslovala s presežkom, ki omogoča, da se tudi vzdržuje sama. Najemnina v izhodišču projekta nikoli ni bila mišljena, pa tedaj še ni bilo svetovnega uspeha Celice, ki tak odnos še posebej opravičuje. Danes se mnogim ustanovam predvsem kulturnim v Ljubljani najemnina ne zaračunava. Celica je veliko naredila za slovensko kulturo, umetnost in zgodovino, hkrati pa tudi za mednarodno promocijo Ljubljane in Slovenije, tako da si tak status vsekakor zasluži. Postala je, kakor je zapisala Slovenska turistična organizacija »slovenski prepoznavni simbol širom po zemeljski obli«.

Celico kot izjemno kulturno dediščino, materialno in nematerialno je treba dolgoročno rešiti. Zato predlagamo, da se najemnina, ki je občutno prevelika, zmanjša na najmanjšo možno mero, morda celo ukine, sredstva stvarnega presežka pa nameni pol za prenavo stavbe in pol za kulturni program. Na primer, če je najemnina zdaj okoli 80 000 EUR, stvarni presežek Celice pa okoli 70 000 EUR, odvisno od uspešnosti sezone, bi bila smiselno nameniti 35 000 EUR za prenavo in 35 000 eur za kulturni program. S tem bi prišli do podobne osnove za prenavo in kulturni program, ki jo je Celica pred 5 leti že imela. Taka ali podobna rešitev bi omogočala ne samo dolgoročen obstoj, temveč tudi razvoj Celice, ki bi v izbrušeni obliki, lahko segla še globlje v kulturo in višje v umetnost ter dosegla še večje uspehe, kakor doslej. Celica je bila ustvarjena pred svetovno krizo, deluje pa lahko kot zgled za reševanje težkih problemov (zapor) z medkulturnim dialogom in umetniško ustvarjalnostjo. Da je koncept pravi, dokazuje tudi to, da smo pred 23 leti skrben odnos do kulturne dediščine povezali s turizmom, natančno tako kakor danes sistematično dela Evropa v svoji zadnji finančni perspektivi 2014 -2021.

V upanju na razumevanje vas lepo pozdravljamo

Janko Rožič, arhitekt
Vodja kulturnega programa v Celici

Vesna Krmelj, umetnostna zgodovinarica
Predsednica KUD Sestav
Obrazložitev:

Uspešnost Celice ne samo kažejo, temveč dokazujejo tudi najvidnejša svetovna priznanja, saj je kmalu po otvoritvi postala »the hippest hostel in the world« (Lonely Planet, 2006), edina od vseh hostlov na svetu je bila uvrščena na listo 25 »ultimate places to stay« (Rough Guide, 2007), edina med slovenskimi hoteli je bila sprejeta na seznam »Unusual Hotels of the World« (UHOW, 2008). Dobila je tudi najvišje domače nagrade kot so Plaketa mesta Ljubljane (MOL, 2004), Zlati sejalec (STO,2004), Zlati svinčnik (ZAPS, 2005), če naštejemo le nekatere.

O posebnem pomenu Celice za promocijo Ljubljane in Slovenije priča **posebno priznanje**, ki ga MOL leta 2006 podeli Hostlu Celica, za inovativen pristop k oblikovanju turistične ponudbe, v katerem je poudarjen tudi **vrhunski kulturni program in prispevek k promociji mesta Ljubljane**. STO pa je celo svojega Sejalca, osrednjo nagrado za inovativnost v slovenskem

turizmu promoviral s prvo nagrajenko Celico, ki, kakor so zapisali, »s svojo uspešno nenavadnostjo postaja **slovenski prepoznavni simbol** širom po zemeljski obli.«

K tem večinoma strokovnim priznanjem lahko prištejemo še izjemno medijsko popularnost in priljubljenost pri mladih, ki se kaže tudi v vsakodnevnih vodenjih po stavbi ter stalnih obiskih osnovnih in srednjih šol iz cele Slovenije, stalnem obisku kulturnih prireditev, ne na koncu pa tudi po nekaj letni rekordni nad 90% zasedenosti postelj.

Da to niso samo pretekli dosežki in odmev slave, ki počasi izzveneava, dokazuje dejstvo, da je bila Celica še leta 2013, torej le tri leta nazaj, umeščena med »501 Great Places to stay« na svetu, za boljšo orientacijo, kaj to pomeni, naj povemo, da je bil od vseh možnih destinacij iz Slovenije izbran samo še Grand Hotel Toplice Bled. Na eni strani, prestižni zgodovinski hotel, ki je že od začetka tradicionalno najboljši hotel v regiji, z izjemno lego na obali jezera in najboljšim razgledom na Bleljski grad, otok in Triglav, na drugi strani pa stavba, ki je bila predvidena za rušenje, skozi umetniški, arhitekturni in kulturno turistični koncept pa je postala prvovrstna slovenska, evropska in svetovno kulturna dediščina.

Celica je tudi prepoznavni kulturni center z več kot 110 dogodki na leto, kamor zahajajo in kjer nastopajo najboljši domači in tuji glasbeniki, likovni ustvarjalci, filozofi, pisatelji in pesniki... V Galeriji Srečišče imamo 12 do 15 umetniških otvoritev letno, v razstavišču na hodniku Celice pa se med letom zvrsti še 7 do 12 razstav. Razstavljalci so tako mlajši umetniki kot že uveljavljeni in priznani slikarji, kiparji, ilustratorji in drugi ustvarjalci s področja likovne umetnosti. Še intenzivneje pa je dogajanje na glasbenem področju, saj vsak torek (v poletnih mesecih pa tudi ob petkih) potekajo v prostorih Celice glasbena srečanja pod skupnim imenom Sozvočja sveta. Gre za izredno obiskana in tudi širše prepoznana srečanja glasbenikov, ki z nastopi in *jam sessioni* združujejo najrazličnejše zvrsti glasbe. Gre nedvomno za eno najbolj živih in ustvarjalnih glasbenih scen v Ljubljani, ki iz meseca v mesec pridobiva na svoji kvaliteti in obiskanosti. Po Celici se je zgledovalo kar nekaj odprtih odrov za živo glasbo v Ljubljani. V Galeriji Srečišče tedensko potekajo še literarna srečanja in filozofski večeri, komorni koncerti in dejavnice in delavnice za otroke in odrasle. Celica ni zgolj prostor turizma, temveč tudi srečevanj, izmenjavanj izkušenj in predajanja ustvarjalnosti tako za obiskovalce kot tudi za prebivalce mesta.

Brez umetniške skupine KUD Sestava ne bi bilo koncepta Hostla Celica niti stavbe same, saj smo prav skozi kulturni in umetniški proces uspeli prepričati mestni svet, da stavbo ohrani. Le tako smo skupaj z MOL in ŠOU potem lahko zagotovili Ljubljani to umetniško-turistično posebnost. Hostel Celica sodi tudi med največje uspehe MOL in ŠOU, ki po odmevu v svetu skoraj nima primere, zato še enkrat naprošamo in pozivamo lastnika, da odgovorno in konstruktivno skupaj prispevamo k ohranitvi in razvoju Celice.